

Veiliger thuis in Rotterdam

Initiatiefvoorstel door Erik Verweij
Rotterdamse VVD

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Cijfers en context	4
3. Huidige aanpak.....	6
4. Problemen en knelpunten.....	7
5. Aanbevelingen.....	11
6. Verhouding met bestaand beleid	19
7. Financiën	19
8. Evaluatie en monitoring.....	20
Ontwerpbesluit.....	21

1. Inleiding

Ze was nog maar tien jaar oud, en ze is al meer kwaad en onrecht aangedaan dan iemand in zijn of haar hele leven zou moeten ondergaan. Het meisje uit Rotterdam dat bij pleegouders woonde in Vlaardingen en in de zomer van 2024 zwaargewond is opgenomen in het ziekenhuis is volgens het Openbaar Ministerie ernstig mishandeld door haar pleegouders. Ze is herhaaldelijk van de trap gegooid, opgesloten in een kooi die onder stroom stond en werd naakt in de tuin gezet om onkruid te wieden.¹ In januari 2025 is een Rotterdams meisje van vier jaar oud dood gevonden in haar woning, en haar vader is op dit moment verdachte.² Dit soort afgrijselijke situaties onderstrepen de noodzaak van een effectievere aanpak van huiselijk geweld in Rotterdam.

Huiselijk geweld verwoest levens, en kost levens.

Dit initiatiefvoorstel richt zich daarom op het versterken van de bescherming voor slachtoffers en het verbeteren van de aanpak van geweld achter de voordeur. Rotterdam voert helaas de verkeerde lijstjes aan: er worden meer meldingen van huiselijk geweld gedaan dan in andere gemeenten. Hoewel exacte cijfers ontbreken, wordt geschat dat jaarlijks tienduizenden Rotterdammers slachtoffer worden van huiselijk geweld.

Slachtoffers vragen niet altijd om hulp, terwijl hun omgeving vaak niet weet hoe ze signalen moeten oppakken of daarnaar moeten handelen. Bovendien is de hulpverlening niet altijd gericht op herstel, en blijven plegers te vaak ongestraft.

Hoewel Rotterdam de aanpak van huiselijk geweld serieus neemt en succesvolle initiatieven heeft gelanceerd, is er ruimte voor verbetering. Met enkele gerichte maatregelen kan de aanpak verder worden aangescherpt om Rotterdammers beter te beschermen, meer veiligheid te bieden en levens te redden.

Dit voorstel is gebaseerd op tientallen gesprekken met organisaties zoals Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond, het Zorg- en Veiligheidshuis, de politie, het Openbaar Ministerie, Reclassering, Filomena, Ervaring in Huis, Arosa, Enver, en vele anderen. Maar bovenal put dit voorstel kracht uit gesprekken met ervaringsdeskundigen: slachtoffers en plegers. Alle foto's zijn gemaakt door Prisca Visser.

¹ De Telegraaf (26 augustus 2024). Vlaardings pleegmeisje (10) nog altijd in coma: 'Misbruikt als huisslavin, vastgeketend met sekshandboeien'. Geraadpleegd op 10 januari 2025 via <https://www.telegraaf.nl/nieuws/621767643/vlaardings-pleegmeisje-10-nog-altijd-in-coma-misbruikt-als-huisslavin-vastgeketend-met-sekshandboeien>

² NU.nl (8 januari 2025). 'OM gaat uit van misdrijf bij dood Rotterdams meisje (4), vader is verdachte'. Geraadpleegd op 11 maart 2025 via <https://www.nu.nl/binnenland/6341690/om-gaat-uit-van-misdrijf-bij-dood-rotterdams-meisje-4-vader-is-verdachte.html>

2. Cijfers en context

Huiselijk geweld speelt zich af achter gesloten deuren, op de plek waar iedereen zich veilig zou moeten voelen. Juist omdat het zich in de privésfeer afspeelt, blijft huiselijk geweld vaak onzichtbaar. Deze onzichtbaarheid leidt ertoe dat er weinig aandacht is voor het probleem, als je kijkt naar de werkelijke omvang van het probleem. Geweld in het openbaar vervoer of tijdens het uitgaan roept doorgaans meer verontwaardiging op, terwijl dit minder vaak voorkomt dan huiselijk geweld. Uit de cijfers blijkt dat het probleem van huiselijk geweld verbijsterend groot is. Om te begrijpen hoe belangrijk het is dat de aanpak intensiever en effectiever wordt, is het noodzakelijk om te begrijpen hoe vaak dit geweld voorkomt.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek doet onderzoek hoe vaak huiselijk geweld in Nederland voorkomt. Het rapport dat hier iedere twee jaar over verschijnt heet de Prevalentiemonitor (de Monitor).³ De meest recente Monitor is gepubliceerd in 2024. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een groot aantal mensen te vragen een vragenlijst in te vullen. De uitkomsten hiervan zijn schokkend.

In 2024 gaf **bijna één op de tien mensen** (9%) ouder dan 16 jaar aan in het afgelopen jaar slachtoffer te zijn geworden van een vorm van huiselijk geweld. Dit geweld uitte zich in psychische, fysieke of seksuele vorm. Voor 7% van de mensen was dit structureel, waarbij het geweld tenminste maandelijks maar soms ook wekelijks of zelfs dagelijks voorkwam. Bij **één op de twintig mensen** ging het om fysiek geweld, zoals schoppen, slaan, verstikking, bedreiging met een vuurwapen of zelfs ernstige situaties waarbij daadwerkelijk een wapen werd gebruikt. Opvallend is dat deze cijfers al jaren constant blijven, ondanks de intensivering van de aanpak (Monitor 2024).

Het CBS doet geen apart onderzoek naar de mate waarin huiselijk geweld in Rotterdam voorkomt, maar er zijn wel zorgwekkende signalen. Zo staat de gemeente Rotterdam op de elfde plaats van alle Nederlandse gemeenten als het gaat om het aantal meldingen bij Veilig Thuis per hoofd van de bevolking. Daarmee scoort Rotterdam het slechtst van alle grote gemeenten in Nederland. Daarnaast heeft het Openbaar Ministerie laten weten dat in het arrondissement Rotterdam de meeste strafzaken rondom huiselijk geweld plaatsvinden. In 2022 waren dat 1.816 strafzaken op een landelijk totaal van 8.000 strafzaken.⁴ Bijna een kwart van alle strafzaken komt dus uit de omgeving van Rotterdam.

³ Centraal Bureau voor de Statistiek (2024). *Prevalentiemonitor Huiselijk Geweld en Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag 2024*.

⁴ NOS (23 december 2023). *Mishandeling vrouwen steeds nadrukkelijker op de kaart: 'Zou eigenlijk een minister van huiselijk geweld moeten komen'*. Geraadpleegd op 14 december 2024, van

Initiatiefvoorstel 'Veiliger Thuis in Rotterdam - een effectievere aanpak van huiselijk geweld'.

Erik Verweij - Rotterdamse VVD

In 2022 kreeg de politie in Rotterdam maar liefst 6.300 meldingen van huiselijk geweld. Dat komt neer op gemiddeld zeventien meldingen per dag, of ieder anderhalf uur een melding.⁵ Het is daarbij belangrijk om te onthouden dat slachtoffers van huiselijk geweld bijna nooit melding doen van huiselijk geweld. Slechts 5% van de slachtoffers meldt zich bij de politie, en slechts 0,5% doet aangifte (Monitor 2024). Voor ieder slachtoffer dat aangifte doet, zijn er tweehonderd slachtoffers die dat (nog) niet doen.

Er zijn dus duidelijke aanwijzingen dat het probleem in Rotterdam veel groter is dan het landelijke gemiddelde. De precieze oorzaak hiervoor is onbekend, maar mogelijk hangt dit samen met de problemen die in Rotterdam spelen als het gaat om armoede, bestaansonzekerheid, verslaving en psychische problemen. Jaarlijks worden **duizenden Rotterdammers** thuis getreiterd, vernederd, geïsoleerd, mishandeld, bedreigd of zelfs verkracht. Het idee dat huiselijk geweld zeldzaam is, komt voort uit de stilte eromheen. In werkelijkheid is het juist wijdverspreid, precies omdat het zich verborgen achter gesloten deuren afspeelt.

<https://nos.nl/regio/zh-rijnmond/artikel/468843-mishandeling-vrouwen-steeds-nadrukkelijker-op-de-kaart-zou-eigenlijk-een-minister-van-huiselijk-geweld-moeten-komen>

⁵ Algemeen Dagblad (20 mei, 2024). *Politie Rotterdam ontvangt gemiddeld 17 meldingen per dag over huiselijk geweld: "Het is soms op het schizofrene af"*. Geraadpleegd op 14 december 2024, van <https://www.ad.nl/binnenland/agent-tom-geeft-inkijkje-in-verborgene-wereld-van-huiselijk-geweld-het-is-soms-op-het-schizofrene-af-a4e7cf78/>

Initiatiefvoorstel 'Veiliger Thuis in Rotterdam - een effectievere aanpak van huiselijk geweld'.

Erik Verweij - Rotterdamse VVD

3. Huidige aanpak

In januari 2024 heeft de gemeenteraad het Beleidsplan huiselijk geweld 'Samen naar een toekomst zonder geweld' vastgesteld (het Beleidsplan). Dit Beleidsplan is het resultaat van een langdurig proces, waarin ook verschillende onderzoeken zijn uitgevoerd naar de aanpak van huiselijk geweld. Het Beleidsplan bestaat uit vier pijlers:

- (a) Voorkomen, signaleren en melden;
- (b) Werken aan veiligheid;
- (c) Rotterdamse aanpak op maat; en
- (d) Werken aan een sterke keten als fundament van de aanpak.

De aanpak uit het Beleidsplan moet de komende jaren merkbare resultaten gaan opleveren. Ondanks de aandacht die de gemeente aan huiselijk geweld besteedt, blijft het probleem in onze stad groot. Dit initiatiefvoorstel doet daarom aanbevelingen om de aanpak van huiselijk geweld nog effectiever te maken, in aanvulling op het Beleidsplan.

Voor een goed begrip van deze voorstellen is het belangrijk om te begrijpen hoe de hulpverlening op dit moment in elkaar steekt. Op lokaal niveau zijn de Vraagwijzer en de wijkteams betrokken. Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond is een regionale organisatie waar mensen om advies kunnen vragen, en waar meldingen worden gedaan van huiselijk geweld of kindermishandeling. Veilig Thuis doet vervolgens onderzoek of maakt afspraken, en verwijst indien nodig naar andere hulpverleners. Ook organiseert Veilig Thuis crisisinterventies wanneer er sprake is van acute onveiligheid.

De politie doet onderzoek naar strafbare feiten en verleent ook noodhulp in acute situaties. Het Openbaar Ministerie is verantwoordelijk voor dit onderzoek, en stelt eventueel vervolging in als het gaat om strafbare feiten. De strafrechter legt straffen of maatregelen op aan daders van strafbare vormen van huiselijk geweld.

Slachtoffers van huiselijk geweld kunnen zich ook melden bij Filomena, een organisatie die formeel onderdeel is van Veilig Thuis. Uniek voor deze organisatie is de multidisciplinaire aanpak, waarbij slachtoffers allerlei vormen van hulp krijgen. Medisch, juridisch, sociaal, forensisch en andere vormen van begeleiding en bescherming.

Slachtoffers die niet langer thuis kunnen of willen wonen en niet terug kunnen vallen op hun omgeving, kunnen terecht bij de crisisopvang. Deze wordt in Rotterdam (onder andere) aangeboden door Arosa. Vanuit de crisisopvang worden slachtoffers doorgestuurd naar een doorstroomlocatie, een voorziening voor beschermd wonen, een sociale huurwoning, of kunnen ze zelf op zoek naar een nieuwe woning. Plegers kunnen onder strenge voorwaarden tijdelijk uit huis worden gezet door middel van een tijdelijk huisverbod, dat door of namens de burgemeester kan worden opgelegd.

4. Problemen en knelpunten

De aanbevelingen in dit initiatiefvoorstel zijn erop gericht om enkele knelpunten in de hulpverlening zoals die nu is, op te lossen.

Probleem: Slachtoffers vinden het moeilijk om hulp in te schakelen

Een belangrijk kenmerk van huiselijk geweld is dat het achter de voordeur plaatsvindt, onzichtbaar voor de buitenwereld. Gemiddeld zou een slachtoffer pas na zeventig incidenten van huiselijk geweld om hulp durven te vragen.⁶ Slachtoffers van huiselijk geweld durven vaak geen melding te doen bij Veilig Thuis, de gemeente of de politie. Een belangrijke oorzaak hiervan is de angst voor hun eigen veiligheid: het risico op escalatie van geweld als de pleger wordt geconfronteerd. Daarnaast willen veel slachtoffers de relatie niet beëindigen, hoe tegenstrijdig dat ook lijkt. Vaak hopen zij dat het geweld stopt, zonder dat de band met de pleger wordt verbroken. Voor slachtoffers met kinderen speelt de angst voor uithuisplaatsing of verlies van gezag in een vechtscheiding een grote rol. Deze zorgen zorgen ervoor dat het geweld vaak jarenlang voortduurt zonder dat hulpverleners kunnen ingrijpen. Het is daarom essentieel om drempels voor hulpvragen zoveel mogelijk weg te nemen.

Probleem: De omgeving herkent signalen van huiselijk geweld niet of weet niet hoe ze kunnen helpen

Als slachtoffers al om hulp vragen, dan zullen ze dit vaak eerst bij een bekende doen. Soms is het dan niet eens uitdrukkelijk, maar met een opmerking tussen de regels door in de hoop dat iemand signalen oppikt. Het herkennen van deze signalen is echter lastig, zeker als je niet weet waar je op moet letten. Zelfs wanneer er vermoedens bestaan, is er vaak aarzeling om in te grijpen uit angst zich te bemoeien met iets persoonlijks. Een schrijnend voorbeeld is het meisje uit Vlaardingen, dat herhaaldelijk signalen gaf maar toch niet de benodigde hulp kreeg. Zelfs nadat zij bij een supermarkt en op school en bij de politie om hulp vroeg, is zij onvoldoende beschermd.

Daarnaast bestaan er hardnekkige misverstanden over de hulpverlening. Zo denken veel mensen ten onrechte dat een melding bij Veilig Thuis vrijwel direct leidt tot de uithuisplaatsing van kinderen, terwijl Veilig Thuis daar helemaal niet toe bevoegd is en dit zeer zelden voorkomt. Bij veel mensen is ook niet bekend dat bij Veilig Thuis vrijblijvend advies kan worden gevraagd. Deze misverstanden en onwetendheid zorgen ervoor dat slachtoffers niet de juiste hulp krijgen. Het is belangrijk dat de omgeving goed wordt geïnformeerd over de signalen van huiselijk geweld, en wat je kunt doen als je vermoedens hebt dat er iets aan de hand is.

⁶ NRC (23 juni 2023). Deze officier van justitie probeert geweld tegen vrouwen tegen te gaan. 'Sommige mannen zien hun vrouw als hun bezit'. Geraadpleegd op 10 januari 2025 van <https://www.nrc.nl/nieuws/2023/06/23/sommige-mannen-zien-hun-vrouw-als-hun-bezit-a4168047>

Probleem: Slachtoffers moeten vaak uit huis als ze een relatie verbreken, terwijl de plegers kunnen blijven.

Ons rechtssysteem is erop ingericht dat onschuldige mensen niet mogen worden bestraft, totdat bewezen is dat ze schuldig zijn en zijn veroordeeld. Ook in het bestuursrecht zijn er allerlei waarborgen om te voorkomen dat de overheid zomaar ingrijpende maatregelen, zoals een huisverbod oplegt.

Helaas biedt ons rechtssysteem niet dezelfde bescherming voor *slachtoffers* van huiselijk geweld. Vanaf het moment dat een slachtoffer melding maakt of aangifte doet tegen de pleger, krijgt het slachtoffer vaak niet meteen de bescherming die nodig is. Het gevolg is dat de slachtoffers die om hulp vragen en de relatie (tijdelijk) willen verbreken, bijna altijd worden gedwongen de woning te verlaten. Dat is onrechtvaardig omdat nu juist het slachtoffer extra nadelige gevolgen ondervindt van huiselijk geweld. Bovendien: heel veel slachtoffers zijn helemaal niet in staat om een geschikte woning te vinden. Er is immers een enorme schaarste aan betaalbare woningen, en er zijn ook steeds minder huurwoningen te vinden voor mensen die op korte termijn ergens in moeten trekken. Dit zorgt ervoor dat slachtoffers vaak onterecht lang in een gevaarlijke situatie blijven, terwijl de pleger relatief ongehinderd zijn gang kan gaan.

Probleem: Plegers kunnen niet of nauwelijks verplicht worden om hulp of begeleiding te accepteren.

Huiselijk geweld kent vele vormen, waarvan niet elke variant automatisch strafbaar is. Een voorbeeld hiervan is dwingende controle, waarbij een pleger het slachtoffer tegen diens wil beperkt in haar vrijheid. Dit kan bijvoorbeeld door haar te verbieden contact te hebben met vrienden of familie, haar toegang tot haar telefoon of bankrekening te beperken, of haar te volgen. Deze gedragingen maken het voor het Openbaar Ministerie en de politie lastig om in te grijpen, aangezien er geen sprake is van een strafbaar feit. Dit maakt ook dat de pleger niet verplicht kan worden om hulp of begeleiding te zoeken om zijn gedrag aan te passen. Buiten het strafrecht zijn de mogelijkheden ook beperkt. Dat is een probleem omdat veel plegers niet vrijwillig accepteren dat ze een probleem hebben. Het kan nodig zijn om de pleger met lichte of stevige dwang onder druk te zetten om begeleiding te accepteren. In de huidige situatie geldt dat plegers niet de hulp krijgen die ze wel nodig hebben, en het slachtoffer dus het slachtoffer blijft van een cyclus van huiselijk geweld.

Probleem: Er is geen cultuurspecifieke aanpak van huiselijk geweld

Huiselijk geweld komt in alle lagen en hoeken van de samenleving voor. De misvatting mag niet bestaan dat huiselijk geweld vooral een integratieprobleem is. Het is echter wel zo dat culturen waarin een ongelijkwaardige verhouding bestaat tussen man en vrouw, risico's opleveren als het gaat om huiselijk geweld. Als het in een bepaalde cultuur geaccepteerd is dat de man bepaalt hoe veel vrijheid een vrouw heeft, dan ligt geweld op de loer. In het Beleidsplan worden

Initiatiefvoorstel 'Veiliger Thuis in Rotterdam - een effectievere aanpak van huiselijk geweld'.

Erik Verweij - Rotterdamse VVD

“schadelijke traditionele praktijken” wel genoemd en wordt het probleem beschreven, maar er worden weinig nieuwe maatregelen genoemd die echt betrekking hebben op speciale preventie voor de grote groep mensen in Rotterdam met een migratieachtergrond. Het risico bestaat dat sommige doelgroepen helemaal niet bereikt worden met de andere, meer algemene preventieve maatregelen. Hierdoor blijft een groep slachtoffers uit zicht, en kunnen zij niet worden geholpen.

Probleem: De crisisopvang is gericht op noodopvang, niet op herstel

Slachtoffers van huiselijk geweld die besluiten om hun woning te verlaten en geen plek hebben om naartoe te gaan, worden opgevangen bij de crisisopvang. Deze crisisopvang is ontzettend belangrijk om direct veiligheid en geborgenheid te vinden. Het probleem is echter dat mensen en gezinnen vaak erg lang in de crisisopvang blijven zitten. Er is een groot tekort aan doorstroomlocaties en locaties voor beschermd wonen, en het woningtekort zorgt ervoor dat ook die plekken vaak langdurig vol zitten. Gezinnen die in de crisisopvang zitten, worden onvoldoende geholpen om hun leven weer op te bouwen. De crisisopvang is primair bedoeld om slachtoffers van huiselijk geweld direct veiligheid en bescherming te bieden. Het is echter niet ontworpen voor langdurig verblijf, en wordt vaak onterecht als tijdelijke oplossing ingezet voor maanden of zelfs langer. Het gevolg is dat mensen in de crisisopvang niet de intensieve hulp, begeleiding, zorg en ondersteuning krijgen die ze nodig hebben om hun leven opnieuw op te bouwen. Zonder de juiste doorstroom naar een meer structurele opvang kunnen zij moeilijker leren om zelfstandig te functioneren en weer op eigen benen te staan.

*Initiatiefvoorstel 'Veiliger Thuis in Rotterdam - een effectievere aanpak van huiselijk geweld'.
Erik Verweij - Rotterdamse VVD*

Probleem: Filomena heeft geen formele positie en onvoldoende middelen

Rotterdam heeft met Filomena goud in handen. Filomena is een uniek centrum voor slachtoffers van complexe en ernstige vormen van huiselijk geweld, bijvoorbeeld intieme terreur, stalking, dwingende controle en dreigende femicide. Slachtoffers kunnen bij Filomena binnenlopen en daarna de benodigde ondersteuning en begeleiding ontvangen naar een situatie van duurzame veiligheid. Slachtoffers worden direct geholpen, en pas losgelaten wanneer deze duurzame veiligheid bereikt is. Door intensieve samenwerking met ketenpartners zijn op locatie direct medische hulp, forensisch onderzoek en juridisch advies mogelijk, en ze kunnen direct contact krijgen met Veilig Thuis en de politie. Het Verwey-Jonker instituut heeft onlangs een speciale studie gepubliceerd over de unieke en succesvolle werkwijze van Filomena.⁷

Steeds meer slachtoffers weten de weg naar Filomena te vinden. Dat succes brengt ook risico's met zich mee. Filomena werkt zonder wachtlijst omdat mensen die te maken hebben met deze vormen van huiselijk geweld direct ondersteuning nodig hebben om de veiligheid te garanderen en verdere escalatie van het geweld te voorkomen. Daarnaast weten we van deze groep slachtoffers dat zodra zij losgelaten zijn, zij definitief kwijt zijn vanwege bijvoorbeeld de dwingende controle van een pleger. Filomena opereert nu op de grens van wat er mogelijk is met de bestaande mensen en middelen om iedereen te helpen die hulp nodig heeft. Hoewel Filomena op dit moment nog niemand heeft hoeven wegsturen, is het belangrijk dat Filomena ook in de toekomst voldoende ruimte heeft om nieuwe slachtoffers direct op te vangen.

Filomena is op dit moment een organisatie die valt onder Veilig Thuis, en die veel vrijheid en flexibiliteit heeft in de wijze waarop zij haar taak uitvoert binnen de wmo. Uit het voornoemde onderzoek van het Verwey-Jonker Instituut blijkt dat er soms problemen ontstaan, omdat de rol en de positie van Filomena onduidelijk is. Zo kan het gebeuren dat een intensieve casemanager van Filomena taken heeft, die overlappen met andere hulpverleners. Daardoor kunnen er miscommunicaties ontstaan. Ook voor het slachtoffer kan het daardoor onduidelijk worden wie ze waarvoor moet hebben.

⁷ Lünemann, M., Van der Ploeg, J., Lünemann, K., & De Wildt, R. (2024). *Laagdrempelige en langdurige hulp aan slachtoffers van complex huiselijk geweld: Procesevaluatie Filomena*. Verwey-Jonker Instituut.

5. Aanbevelingen

Onderstaande aanbevelingen hebben ieder voor zich betrekking op de problemen die bovenstaand zijn beschreven. De aanbevelingen in dit initiatiefvoorstel zijn erop gericht om enkele knelpunten in de hulpverlening zoals die nu is, op te lossen. Na iedere aanbeveling volgt een toelichting. Deze toelichting bevat voorstellen voor beleidsmaatregelen om de aanbeveling concreter te maken en verder in te vullen. De kern van dit initiatiefvoorstel zijn in ieder geval de aanbevelingen die ook in het raadsvoorstel worden opgenomen, waarbij de uitwerking aan dit of een volgend college is.

Aanbeveling 1: Zorg dat slachtoffers zich makkelijker en veiliger kunnen melden bij Veilig Thuis, en dat de gemeente eerder herkent wanneer ergens (mogelijk) sprake is van huiselijk geweld.

Toelichting: Om te zorgen dat slachtoffers eerder geholpen worden is het noodzakelijk dat ze eerder gezien worden. Daarvoor zijn twee actielijnen noodzakelijk.

Ten eerste moet het slachtoffers zo makkelijk mogelijk gemaakt worden om melding of aangifte te doen bij de politie, Veilig Thuis, de gemeente of een bekende in de omgeving. Daarbij is het dan belangrijk dat de politie, gemeente, of omgeving altijd ook melding doet bij Veilig Thuis, nu deze organisatie als taak heeft om het overzicht te bewaren en een radarfunctie vervult. Iedere drempel die kan worden weggenomen, moet worden weggenomen.

Voor sommige slachtoffers geldt dat hun partners hun locaties volgen, bijvoorbeeld door middel van hun smartphone. Voor die mensen zou de gemeente in samenwerking met Veilig Thuis fysieke meldpunten kunnen openen op neutrale locaties, zoals het stadhuis en andere stadswinkels, waar zij ongezien om hulp of advies kunnen vragen. De portals bij de wijkwinkels zouden daarvoor een speciale knop kunnen krijgen. Ook zouden apps van de gemeente, die bijvoorbeeld betrekking hebben op meldingen over de buitenruimte, een speciale onopvallende hulpknop kunnen krijgen om hulp of advies te krijgen van Veilig Thuis bij huiselijk geweld. Als je 14 010 belt, zou je ook een mogelijkheid moeten hebben om doorverbonden te worden met Veilig Thuis. Slachtoffers hoeven dan niet naar het herkenbare nummer van Veilig Thuis te bellen. Tenslotte zou de gemeente een speciaal postadres moeten aanbieden voor slachtoffers die zich hebben gemeld, zodat de plegers niet achter hun nieuwe adres kunnen komen.

Ten tweede moet iedereen die namens de gemeente contact heeft met Rotterdammers, zo goed mogelijk voorbereid zijn op het herkennen van signalen van huiselijk geweld. Dat is belangrijk omdat de gemeente dan al beter zicht heeft op (potentiële) slachtoffers zonder dat zij uit zichzelf melding hoeven te doen. Medewerkers van de gemeenten die regelmatig contact hebben met mensen met problematische schulden, zouden voorgelicht moeten worden hoe zij signalen herkennen en hoe zij op een veilige manier kunnen doorvragen en uiteindelijk (indien nodig) melding doen of advies vragen bij Veilig Thuis. Dit geldt ook voor medewerkers die bijvoorbeeld

de keukentafelgesprekken voeren in het kader van de Wmo, of huisbezoeken afleggen in het kader van de Participatiewet.

Gemeenteambtenaren moeten opgeleid worden met de instructie dat ze altijd melding moeten doen bij Veilig Thuis van vermoedens van huiselijk geweld. Uiteraard moet daarbij de toepasselijke meldcode en privacywetgeving worden gerespecteerd, maar de gemeente moet niet bang zijn om de grenzen van het privacyrecht op te zoeken om slachtoffers beter te beschermen. Het mag niet zomaar worden aangenomen dat iets “*wel niet zal mogen*”, zonder dat dat met zekerheid is vastgesteld of gewoon eens uitgeprobeerd. De bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt uiteindelijk meer geweld aangedaan als de gemeente haar plicht verzaakt om geweld achter de voordeur te signaleren en te stoppen.

Aanbeveling 2: Biedt toegankelijke informatie aan over hoe mensen moeten omgaan met signalen van huiselijk geweld.

Toelichting: Niet alle slachtoffers vragen uitdrukkelijk om hulp, en het is dus belangrijk dat de omgeving van slachtoffers signalen herkent dat er iets aan de hand is en weet op welke manier dan moet worden gehandeld.

Er zijn talloze oplossingen denkbaar die de kennis en de actiebereidheid van de omgeving kunnen vergroten. De gemeente zou samen met de Rijksoverheid of andere grote gemeenten een speciaal onderwijsprogramma kunnen ontwikkelen voor scholen, zodat leerlingen leren hoe zij met klasgenoten kunnen praten over vermoedens dat er thuis iets aan de hand is. De gemeente kan vervolgens met name in wijken waar huiselijk geweld vaak voorkomt, aanmoedigen om deze lesprogramma's te gebruiken. De gemeente zou daarnaast kunnen zorgen voor een informatiepakket voor werkgevers over acties die zij kunnen ondernemen om huiselijk geweld bij hun werknemers te herkennen, ook als er geen vertrouwenspersoon is. De gemeente is bovendien zelf ook werkgever van duizenden Rotterdammers, en zou zelf een duidelijk beleid moeten hebben hoe collega's en leidinggevenden signalen van huiselijk geweld bij collega's kunnen oppakken.

In het Verenigd Koninkrijk kunnen mensen navraag doen bij de politie, of hun partner een geschiedenis heeft met huiselijk geweld. Ook familieleden kunnen deze navraag doen als zij vermoeden dat iemand gevangen zit in een gewelddadige relatie.⁸ Hoewel hiervoor een wetswijziging noodzakelijk is en de gemeente dit dus niet zelfstandig kan realiseren, is het belangrijk om deze behoefte onder de aandacht te brengen bij de wetgever.

Daarnaast zou de gemeente met sportclubs en studentenverenigingen en andere organisaties in gesprek kunnen gaan over de mogelijkheid een vertrouwenspersoon aan te wijzen die voldoende kennis heeft over de aanpak van huiselijk geweld.

⁸ <https://clares-law.com/>

Tenslotte zou de gemeente een VR-experience kunnen laten ontwikkelen. Gebruikers zouden bijvoorbeeld op een confronterende manier kennis kunnen maken met het gevoel van een kind dat zich verschuilt op de slaapkamer omdat zijn of haar ouders een gewelddadige ruzie hebben. Dit soort acties kunnen het bewustzijn over de ernst en de menselijke impact van huiselijk geweld behoorlijk vergroten, en dat zou het makkelijk moeten maken om te handelen als er dan vermoedens zijn van huiselijk geweld. Als je je beter kunt verplaatsen in het slachtoffer - als is maar voor even - dan zul je eerder bereid zijn om te helpen.

Aanbeveling 3: Maak zo veel mogelijk gebruik van bestuursrechtelijke bevoegdheden om te zorgen dat de slachtoffers thuis blijven wonen, en de pleger uit huis wordt gezet. Begin daarnaast een lobby voor aanvullende mogelijkheden bij de Rijksoverheid

Toelichting: In de huidige situatie is het bijna altijd het slachtoffer dat de keuze moet maken om uit huis te gaan, zichzelf en eventuele kinderen bloot te stellen aan het risico om dakloos te worden of in een crisisopvang terecht te komen. De pleger kan slechts bij uitzondering uit huis worden geplaatst, en heeft dus vaak de luxe om thuis te blijven wonen.

Pleger uit huis

Er zal op allerlei niveaus gewerkt moeten worden om dit uitgangspunt om te draaien. Het is immers geen lichtvaardige beslissing voor de overheid om iemand uit zijn huis te plaatsen, zeker als er nog geen strafrechtelijke veroordeling ligt. De juridische mogelijkheden zijn dan ook beperkt.

Tegelijkertijd zijn er wel degelijk mogelijkheden om toe te werken naar het uitgangspunt dat de pleger uit huis wordt gezet, en niet het slachtoffer.

Zo kan de gemeente vaker dan nu het geval is, gebruikmaken van het preventief wettelijk huisverbod om de pleger in ieder geval direct op korte termijn uit huis te zetten. Een 'preventief' tijdelijk huisverbod kan bestuursrechtelijk worden opgelegd, ook als er nog geen sprake is van een veroordeling wegens strafbare feiten.⁹ Op dit moment wordt nog 80% van de huisverboden pas opgelegd als er een strafrechtelijke interventie heeft plaatsgevonden, bijvoorbeeld een aanhouding.

De gemeente zou in kaart moeten brengen welke obstakels er op dit moment zijn om dit bestuursrechtelijke middel vaker in te zetten, bijvoorbeeld omdat niet alle hulpverleners op de hoogte zijn van deze mogelijkheid of denken dat de lat hiervoor hoger ligt dan deze in

⁹ Drs. Marieke Kleinjan - Van Zwet, 'Het tijdelijk huisverbod vanuit een nieuw perspectief. Analyse van de knelpunten en concrete voorstellen voor een verbeterde werkwijze van de Wet tijdelijk huisverbod'. Rijksoverheid (2024), p. 9. Geraadpleegd via <https://vng.nl/sites/default/files/2024-12/240327-het-tijdelijk-huisverbod-vanuit-een-nieuw-perspectief-analyse-knelpunten-en-verbetervoorstellen.pdf>

werkelijkheid ligt. Ook zou kunnen worden onderzocht of de administratieve druk kan worden verlicht, bijvoorbeeld door genoeg te nemen met een proces-verbaal van een politieagent en niet een aparte set formulieren te vragen waardoor een politieagent letterlijk uren moet besteden aan papierwerk.

Daarnaast zou kunnen worden onderzocht of (ruime) gebiedsverboden die kunnen worden opgelegd in het kader van de openbare orde, ook kunnen worden opgelegd bij huiselijk geweld. Deze gebiedsverboden kunnen namelijk voor een langere duur worden opgelegd dan de tijdelijke huisverboden. Daarnaast zou de gemeente op langere termijn kunnen zorgen dat plegers van huiselijk geweld geen sociale huurwoning meer kunnen krijgen in dezelfde regio waar het slachtoffer ook woont. Tenslotte zou de gemeente de mogelijkheid van sobere huisvesting voor plegers kunnen uitbreiden, ook als dit van tijdelijke aard is om het slachtoffer tijd en ruimte te geven.

Slachtoffer beschermen

Beleid moet er dus op zijn gericht dat slachtoffers thuis kunnen blijven wonen. Vanzelfsprekend zal er dan moeten worden gezorgd voor veiligheidsmaatregelen die slachtoffers beschermen en een veilig gevoel geven. Slachtoffers die in huis blijven wonen, zouden bijvoorbeeld standaard een AWARE-knop aangeboden kunnen krijgen, of een slachtofferdevice dat is gekoppeld aan een enkelband van de pleger. Ook zouden slachtoffers een deurbelcamera aangeboden kunnen krijgen, wat slachtoffers beter in staat stelt om risico's te beoordelen en de pleger afschrikt.

In sommige situaties wil het slachtoffer echt een nieuwe woning. Er zijn een aantal acties die ondernomen moeten worden om dat beter te regelen. Ten eerste zouden slachtoffers van huiselijk geweld met voorrang boven anderen een urgentieverklaring moeten krijgen. In de huidige situatie kan het weken of maanden duren voordat een slachtoffer met urgentie een sociale huurwoning toegewezen krijgt, en dat is te lang om te spreken van een veilige oplossing. Daarnaast zou onderzocht moeten worden of het mogelijk is om voor slachtoffers van huiselijk geweld, een uitzondering te maken op het inkomensvereiste dat normaal gesproken geldt voor sociale huurwoningen. Als daarvoor een wetswijziging vereist is, dan zouden het college maar ook raadsleden dit moeten agenderen bij de wetgever. Er zijn steeds minder huurwoningen beschikbaar in de vrije sector, waardoor slachtoffers die meer verdienen dan de inkomensgrens voor sociale huur nagenoeg kansloos zijn op de woningmarkt. Dit probleem kan op korte termijn worden verlicht door een uitzondering te maken op het inkomensvereiste.

Aanbeveling 4: Verken de mogelijkheden om plegers van huiselijk geweld te verplichten of onder druk te zetten om hulp of begeleiding te accepteren

Toelichting: De gemeente zou plegers zo veel mogelijk moeten aanmoedigen of onder druk moeten zetten om hulp te accepteren in de vorm van een cursus of begeleiding. Vanzelfsprekend

moeten zij daar zelf de kosten van betalen. Hoewel de Rijksoverheid meer bevoegdheden heeft om dit te doen, is de gemeente niet helemaal machteloos.

Niet alle plegers zijn onverbeterlijk gewelddadig. Weinig plegers staan 's ochtends op met de wens om 's avonds zijn partner het licht uit de ogen te slaan. Toch is niet iedere pleger bereid om vrijwillig hulp te accepteren. Dat vraagt namelijk dat je erkent dat je een probleem hebt, en dat is niet eenvoudig. Daarom zou de gemeente zorgvuldig moeten onderzoeken welke mogelijkheden zij heeft om plegers te verplichten of onder druk te zetten om hulp te accepteren. Denk aan de Educatieve Maatregel Gedrag en Verkeer (EMG) die kan worden opgelegd aan mensen die zich schuldig maken aan ernstige verkeersovertredingen.

Hoewel er zoals gezegd juridische beperkingen zijn aan de bestuursrechtelijke maatregelen die de gemeente tot zijn beschikking heeft, zou de gemeente ook hier niet bang moeten zijn om creatief te denken en de grenzen van de wet op te zoeken. De gemeente past bijvoorbeeld ook een zekere mate van dwang toe in het kader van het Actieplan buitenslapers. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan verplichtingen op grond van de Participatiewet, voorwaarden aan ondersteuning op grond van de Wmo, voorwaarden in samenhang met het tijdelijk huisverbod of het (voorwaardelijk) opleggen van een gebiedsverbod. Indien en voor zover wettelijke beperkingen in de weg staan van een effectievere aanpak, zou de gemeente deze beperkingen in kaart moeten brengen en kenbaar moeten maken bij de Rijksoverheid. Het college en raadsleden zouden vervolgens een lobby bij de rijksoverheid kunnen starten om deze beperkingen weg te nemen, en het makkelijker te maken voor de gemeente om druk uit te oefenen op plegers. Te vaak wordt nu aangenomen dat er waarschijnlijk geen mogelijkheden zullen zijn, zonder dat heel concreet en specifiek duidelijk is welke wetten of regels moeten worden aangepast om het wél mogelijk te maken. Dat moet anders.

Aanbeveling 5: Transformeer de crisisopvang naar een plek van herstel. Breid de opdracht uit zodat vanaf het eerste moment wordt gezorgd voor begeleiding, herstel, behandeling en onderwijs.

Toelichting: De crisisopvang krijgt op dit moment net genoeg financiering om te zorgen voor de opvang van mensen die uit huis moeten. Dat is een belangrijk vangnet, maar de gemeente zou structureel meer geld moeten vrijmaken om te zorgen dat in de crisisopvang ook direct kan worden begonnen met begeleiding, herstel, behandeling en onderwijs.

Deze extra investeringen hebben verschillende voordelen. Ten eerste komen slachtoffers zo snel mogelijk weer in de positie dat zij op eigen benen kunnen staan. Ten tweede zouden zij deze extra aandacht op enig moment toch nodig hebben, en is er dus geen sprake van extra uitgaven maar van uitgaven naar voren halen. Ten derde bestaat er een serieus risico dat onbehandelde trauma's uiteindelijk lastiger zijn om te behandelen als hier langer mee wordt gewacht. Ten vierde raken vooral kinderen en jongeren minder ver op achterstand als zij zo snel mogelijk weer worden

geholpen met hun scholing, en het voorbereiden van volgende stappen om weer op eigen benen te staan.

Een concept dat de gemeente zou moeten verkennen in samenwerking met partners zoals Fier en woningcorporaties, is het Oranje Huis.¹⁰ Dit concept is uniek omdat het zich nu juist richt op snel en volledig herstel, en niet slechts op crisisopvang. De crisisopvang heeft ook een open karakter, en slachtoffers worden niet volledig uit de samenleving gehouden. Dat zorgt ervoor dat zij ook sneller weer op eigen benen kunnen staan.

Aanbeveling 6: Breid de bestaande cultuurspecifieke aanpak voor de preventie en aanpak van huiselijk geweld uit.

Toelichting: Huiselijk geweld komt voor in alle hoeken en lagen van de samenleving. Het valt echter niet te ontkennen dat culturele aspecten een belangrijk onderdeel vormen van huiselijk geweld. Waar ongeveer 20% van het huiselijk geweld moet worden beschouwd als “intieme terreur” waarbij een dader er echt gericht op uit is om het slachtoffer te controleren, is ongeveer 80% van het huiselijk geweld situationeel geweld. Dat betekent dat conflicten in de huiselijke sfeer escaleren naar geweld.

Het is niet voor niets dat verschillende hulpverleners aangeven dat het aantal vrouwen met een migratieachtergrond, oververtegenwoordigd is in de vrouwenopvang. Culturele aspecten - zoals de verhouding tussen man en vrouw, of man en kinderen - spelen daarin een belangrijke rol. In culturen waar het veel gebruikelijker is dat er een gezagsverhouding bestaat tussen man en vrouw, of waar anders wordt gedacht over een ‘opvoedkundige tik’ ligt huiselijk geweld nu eenmaal sneller op de loer. Daar komt bij dat er ook vormen van huiselijk geweld zijn die echt uniek zijn voor bepaalde culturen, zoals huwelijksdwang, vrouwenbesnijdenis, en eerwraak.

In het Beleidsplan staat in feite dat de huidige inzet van deze problemen wordt voortgezet. Dat is onvoldoende ambitie. Om cultuurspecifiek huiselijk geweld aan te kunnen pakken, is een intensievere gerichte aanpak nodig. De gemeente zou in ieder geval aan de Rekenkamer moeten vragen om het culturele aspect mee te nemen in het onderzoek dat wordt uitgevoerd vanaf 2025.¹¹ Ook zou de gemeente gericht meer moeten doen om mensen met een migratieachtergrond te bereiken, en duidelijk te maken waar de omgeving en slachtoffers zich kunnen melden als sprake is van huiselijk geweld. Ook zou de gemeente een rondetafelgesprek moeten organiseren met hulpverleners over hun ervaringen met cultuurspecifieke huiselijk geweld, en zo een gericht actieplan moeten opstellen over dit onderdeel van het probleem.

¹⁰ <https://www.blijfgroep.nl/artikelen/oranje-huis-aanpak/>

¹¹ Motie ingediend tijdens raadsvergadering 250124 door Verweij ea over het beleidsplan huiselijk geweld ‘Samen naar een toekomst zonder geweld’.

Aanbeveling 7: Presenteer de gemeenteraad een aantal mogelijkheden voor een structurele uitbreiding van de financiering voor Filomena, en verduidelijk en versterk de positie van Filomena

Toelichting: Filomena is zoals gezegd een uniek en succesvol concept. Tot voor kort hadden slachtoffers van huiselijk geweld nergens anders de mogelijkheid om zo binnen te wandelen, en direct alle soorten ondersteuning, onderzoek en hulp te krijgen die ze nodig hadden. Slachtoffers worden meteen omarmd - soms letterlijk - en geholpen om hun weg te vinden in het oerwoud van de loketten en organisaties en instanties die hulpverlening bieden als het gaat om huiselijk geweld.

Tegelijkertijd dreigt Filomena tegen de grenzen aan te lopen van haar eigen succes. Er zijn meer mensen en middelen nodig voor Filomena om haar taken goed uit te blijven voeren. De gemeente zou toe moeten werken naar een structurele uitbreiding van de investering in het unieke concept van Filomena. In overleg met Filomena en Veilig Thuis moet gezocht worden naar een wijze van financiering, lokaal dan wel nationaal, die recht doet aan de grote waarde die Filomena toevoegt. Daarbij moet ook rekening worden gehouden met het nieuwe Wmo-arrangement huiselijk geweld. Hoe veel groter de investering precies moet zijn, is aan de volgende gemeenteraad om vast te stellen in een toekomstige begroting. Het college zou hiervoor een onderbouwd voorstel kunnen voorbereiden.

*Initiatiefvoorstel 'Veiliger Thuis in Rotterdam - een effectievere aanpak van huiselijk geweld'.
Erik Verweij - Rotterdamse VVD*

Daar komt bij dat Filomena op dit moment nog geen zelfstandige organisatie is. Het Verwey-Jonker Instituut heeft aanbevelingen gedaan voor een nog sterkere (juridische) positie van Filomena. Deze positie zou - gelet op het gebleken succes, de ruimere financiering en het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming – verduidelijkt en uitgebreid kunnen worden ten opzichte van de huidige situatie, wellicht op het thema veiligheid. De gemeente zou deze aanbevelingen moeten oppakken en de invulling van deze positie in samenwerking met Filomena uit moeten werken.

6. Verhouding met bestaand beleid

Dit initiatiefvoorstel is nadrukkelijk bedoeld om een *aanvulling* te zijn op het Beleidsplan. Het is niet bedoeld als vervanging van het Beleidsplan. Het Beleidsplan is pas kort geleden vastgesteld, en het is logisch om tijd te nemen om te kijken wat de effecten zijn van nieuw beleid. Toch is er wel degelijk aanleiding om nu al te zoeken naar mogelijke verbeteringen en aanscherpingen. Het probleem van huiselijk geweld is te groot, te belangrijk, en te complex om waardevolle ideeën op de plank te laten liggen en eerst eens te kijken of er niet voldoende wordt gedaan.

De aanbevelingen uit dit initiatiefvoorstel zijn gebaseerd op talloze gesprekken met verschillende hulpverleners en ervaringsdeskundigen. Zij waren ten tijde van de gesprekken al op de hoogte van het Beleidsplan. Zij gaven steeds aan dat het Beleidsplan een belangrijke stap in de goede richting is, maar dat er dus wel degelijk ruimte is voor aanscherpen en aanvullingen. Dit initiatiefvoorstel heeft dus toegevoegde waarde in aanvulling op het Beleidsplan volgens de mensen die dagelijks werken aan de aanpak van huiselijk geweld.

7. Financiën

De aanbevelingen uit dit initiatiefvoorstel zijn zo geformuleerd, dat het college ruimte houdt voor de invulling ervan. In de toelichting bij de aanbevelingen zijn tientallen concrete beleidsmaatregelen voorgesteld om invulling te geven aan de aanbevelingen. Het past niet binnen dit initiatiefvoorstel om een uitputtend en volledig overzicht te geven van de financiële impact van ieder van deze beleidsmaatregelen.

Als alle voorgestelde beleidsmaatregelen zouden worden overgenomen door het college, dan zou dit een ingrijpende en structurele extra investering vragen. Die investering zal niet meer door dit college worden gedaan. Het is daarom zaak om al voor de komende collegeperiode te werken aan een voorstel voor een structurele extra investering in de strijd tegen huiselijk geweld. Het is niet aan het college, maar aan de raad om daar rekening mee te houden bij het vaststellen van de begrotingen de aankomende jaren.

8. Evaluatie en monitoring

Het college dat met de uitvoering van dit initiatiefvoorstel aan de slag gaat, zal in ieder geval een plan van aanpak moeten presenteren met een uiteenzetting hoe zij de aanbevelingen precies zal uitvoeren. Het is daarbij zaak om concreet en specifiek te zijn. Geen bezweringsen als “inzetten op” of “sturen naar”, maar duidelijke acties met een deadline en een verantwoordelijke.

Vervolgens zal het college regelmatig moeten rapporteren over de inspanningen en werkzaamheden die zijn uitgevoerd. Dit kan gelijktijdig met de jaarlijkse voortgangsrapportages die worden uitgebracht met betrekking tot het Beleidsplan.

Tenslotte zal het college moeten rapporteren over de resultaten die worden behaald. In de huidige situatie biedt alleen het jaarverslag van Veilig Thuis enig inzicht, en daarbij is het nog goed zoeken naar de cijfers die specifiek op Rotterdam betrekking hebben. Bovendien is het daarbij niet eenvoudig om de trendmatige ontwikkeling van deze cijfers te zien. Het college zal ieder jaar moeten rapporteren over het absolute aantal meldingen en aangiftes bij Veilig Thuis en Politie, het aantal bestuursrechtelijke maatregelen dat is opgelegd, meer in het bijzonder het aantal huisverboden, het aantal strafzaken en het aantal strafrechtelijke uitspraken, de bezettingsgraad bij de crisisopvang, het aantal mensen dat zich heeft gemeld bij en is geholpen door Filomena, en alle andere gegevens die belangrijk zijn om een beeld te krijgen van de mate waarin huiselijk geweld nog voorkomt.

Ontwerpbesluit

De Raad van de gemeente Rotterdam,

Gezien het initiatiefvoorstel **'Veiliger Thuis in Rotterdam' – een effectievere aanpak van huiselijk geweld** van de Rotterdamse VVD-fractie;

Besluit:

1. Het college op te dragen maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat slachtoffers zich makkelijker en veiliger kunnen melden bij Veilig Thuis, en te bevorderen dat medewerkers van de gemeente zelf eerder herkennen wanneer ergens (mogelijk) sprake is van huiselijk geweld.
2. Het college op te dragen om te bevorderen dat er voldoende toegankelijke informatie beschikbaar is hoe mensen signalen van huiselijk geweld moeten herkennen en hoe zij hiernaar moeten handelen.
3. Het college op te dragen om zo veel mogelijk gebruik te maken van de bestaande bestuursrechtelijke bevoegdheden om te zorgen dat slachtoffers van huiselijk geweld thuis kunnen blijven wonen, en de pleger uit huis wordt gezet, en daarnaast een lobby te starten richten de Rijksoverheid voor het uitbreiden van de bevoegdheden om dit te realiseren.
4. Het college op te dragen om binnen de bestaande kaders en waar nodig via een lobby richting het Rijk, de mogelijkheden te verkennen om plegers van huiselijk geweld vaker onder druk te zetten of te verplichten om hulp of begeleiding te accepteren.
5. Het college op te dragen om de crisisopvang te versterken tot een voorziening gericht op herstel en zelfstandigheid, met aandacht voor begeleiding, behandeling en onderwijs.
6. Het college op te dragen om de cultuurspecifieke aanpak van huiselijk geweld structureel te versterken en hierover in samenspraak met relevante partijen een gerichte aanpak uit te breiden.
7. Het college op te dragen om de formele positie van Filomena te verduidelijken en te versterken, en de raad voorstellen te doen voor een structurele uitbreiding van de financiering, passend bij de rol die Filomena in de aanpak vervult.
8. Het college te verzoeken om uiterlijk bij de begroting 2026 een uitvoeringsplan aan de raad te presenteren, inclusief concrete uitwerking van bovenstaande punten, monitoring, en een voorstel voor structurele financiering waar nodig.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van [datum invullen]

De griffier,

De voorzitter,